Qorti tal-Appell Kriminali

Onor. Imħallef Dr. Edwina Grima, LL.D.

Appell Numru: 238/2017

Il-Pulizija

(Spettur Nikolai Sant)

vs

Ryan Mizzi

Illum, 29 ta' Ottubru 2021

Il-Qorti,

Rat l-akkużi dedotti kontra l-appellant Ryan Mizzi, iben Jason u Maria Carmela nee Sammut, imwieled il-Pieta' fid-6 ta' Ġunju 1992, residenti ġewwa fond numru 114, "Renmar", Triq Felice, Zabbar u detentur tal-karta tal-identita' Maltija bin-numru 296992(M), akkużat quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali talli fl-1 ta' Jannar 2013 u fis-snin ta' qabel din id-data kellu fil-pussess tiegħu mediċina psikotropika u ristretta (*ecstasy*) meta ma kienx awtorizzat kif imiss bi ksur tar-Regolament 3 sub-inċiż 1 tal-Avviz Legali 22 tal-1985, kif sussegwentement emendat u l-Artikoli 40(A) u 120(A) u t-Tielet Skeda tal-Ordinanza dwar il-Professjoni Medika u

l-Professjonijiet li għandhom x'jaqsmu magħha, Kap. 31 tal-Liġijiet ta' Malta u l-Artikolu 16 tal-Att V tal-1985, kif emendat, liema droga nstabet f'tali ċirkostanzi li juru li ma kinitx għall-uzu esklussiv tiegħu.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali tat-28 ta' April 2017, fejn il-Qorti wara li rat l-Artikoli 40A, 120A(1)(a), 120A(2)(b)(i) tal-Kap. 31 tal-Liġijiet ta' Malta u r-Regolament 3(1) tal-Avviż Legali 22/1985, fuq ammissjoni, sabet lill-imputat ħati tal-imputazzjoni miġjuba fil-konfront tiegħu u kkundannatu għall-piena ta' disa' (9) xhur priġunerija effettiva u piena ta' multa ta' elf Euro (€1,000) li, bl-applikazzjoni tal-Artikolu 14(2) tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta, tista' titħallas mill-ħati fi zmien sentejn. B'dan illi kemm il-darba huwa jonqos milli jħallas din is-somma fiz-zmien lilu preskritt, il-bilanċ jiġi dovut minnufih u jiġi konvertit f'terminu ta' priġunerija skont il-liġi. Ukoll, il-Qorti, ai termini tal-Artikolu 533 tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta, ikkundannat lill-ħati għall-ħlas tal-ispejjeż tal-esperti maħtura fil-proċeduri ossia l-ispejjeż konnessi mar-relazzjoni tal-espert ix-Xjenzat Godwin Sammut, ammontanti għas-somma ta' mija, ħamsa u ħamsin Euro, sebgħa u erbgħin centezmu (€155.47). Ukoll, il-Qorti ordnat id-distruzzjoni tad-droga esebita bħala Dokument NS1, hekk kif din is-sentenza tgħaddi in ġudikat u dan taħt il-ħarsien tar-Reġistratur li għandu jirrediġi proċes-verbal li jiddokumenta l-proċedura tad-distruzzjoni, liema dokument għandu jiġi nserit fl-atti ta' din il-kawza mhux aktar tard minn ħmistax-il jum minn tali distruzzjoni.

Rat ir-rikors tal-appellant Ryan Mizzi minnu ppreżentat fid-9 ta' Mejju 2017 fejn talab li din il-Qorti tbiddel u tvarja s-sentenza mogħtija mill-Ewwel Onorabbli Qorti billi tikkonferma d-dikjarazzjoni ta' ħtija izda tagħti piena aktar xierqa għaċ-ċirkostanzi.

Rat it-talba magħmula mill-appellant fis-seduta tas-27 ta' Frar 2019 sabiex din il-Qorti tikkonverti ruħha f'Qorti tad-Droga, u dana fit-termini tal-Artikolu 8 tal-Kapitolu 537 tal-Liġijiet ta' Malta.

Rat illi permezz ta' digriet datat il-31 ta' Jannar 2020, il-Qorti laqgħat din it-talba u konsegwentement wara li assumiet il-funzjoni ta' Qorti dwar id-Droga, irreferiet lill-appellant quddiem il-Bord ta' Riabilitazzjoni ta' Persuni li Nqabdu bid-Droga ai termini tal-Artikolu 8(3) tal-istess Kapitolu 537 u ordnat il-komunika tad-digriet tagħha lil dan il-Bord sabiex jottempora ruħu ma' dak dispost fl-Artikolu 8(10) tal-Kapitolu 537 tal-Liġijiet ta' Malta u dana permezz ta' nota bil-miktub.

Rat il-konkluzzjoni tal-Bord milħuqa nhar it-23 ta' Ġunju 2021, hekk kif jirrizulta min-nota a folio 147 tal-Atti Proċesswali, u għalhekk fit-terminu preskritt mill-Artikolu 8(5) tal-Kapitolu 537 tal-Liġijiet ta' Malta, fejn ġie deċiz li l-każ tal-appellant Ryan Mizzi ingħalaq b'suċċess.

Rat in-nota ppreżentata mir-Reġistratur għall-Qrati u Tribunali Kriminali tal-1 ta' Settembru 2021 minn fejn jirriżulta li ma hemmx kawżi oħra pendenti fil-konfront tal-appellant u allura is-subartikolu (6A) tal-Artikolu 8 tal-Kapitolu 537 tal-Liġijiet ta' Malta ma jsibx applikazzjoni f'dan il-każ.

Rat l-atti kollha tal-kawża.

Semgħet it-trattazzjoni tal-partijiet.

Rat il-fedina penali aġġornata tal-appellant eżebita mill-Prosekuzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Ikkunsidrat:

Illi, għalkemm l-appellant ressaq talba sabiex din il-Qorti tassumi l-funzjoni ta' Qorti dwar id-Droga, madanakollu huwa ma rrinunzjax għall-aggravju mqajjem minnu fir-rikors tal-appell tiegħu. Jiġi nnutat li l-appellant ma jqanqal ebda aggravju marbut mal-mertu, izda jilmenta li l-piena erogata da parti tal-Ewwel Qorti hija waħda oneruża żżejjed u għalhekk jitlob sabiex din tiġi mitigata minn din il-Qorti.

Illi, dan magħdud, ġaladarba jidher li l-istess aggravju huwa dirett sabiex din il-Qorti tistħarreġ jekk għandux jedd għal piena aktar miti u ġaldarba t-talba minnu magħmula fit-termini tal-Kapitolu 537 tal-Liġijiet ta' Malta ukoll għandha bħala il-fini tagħha mitigazzjoni fil-piena, il-Qorti għalhekk hija tal-fehma illi, issa li assumiet funzjoni ta' Qorti Dwar id-Droga, għandha taqdi din il-funzjoni l-ewwel u qabel kollox, fid-dawl tal-aggravju imqanqal, kif ingħad.

Illi, mir-rapport tal-Bord ta' Riabilitazzjoni ta' Persuni li Nqabdu bid-Droga, u fid-dawl tal-konsiderazzjonijiet magħmula mill-Qorti fid-digriet tagħha tal-31 ta' Jannar 2020, jirriżulta illi l-appellant huwa kandidat idoneju sabiex fil-konfront tiegħu jiġu applikati d-dettami tas-subartikoli (7) u (8) tal-Kapitolu 537 li jiddisponu testwalment:

> ***(7) Fil-każijiet fejn jissejħu lura każijiet oħra skont it-termini tas-subartikolu (6) il-Qorti tista', minkejja kull liġi oħra, fil-każ fejn persuna tinsab ħatja, tiddeċiedi li ma tapplikax it-terminu minimu mandatorju ta' priġunerija jew l-esklużjoni tal-applikazzjoni tal-ordni ta' probation jew tas-sospensjoni ta' terminu ta' priġunerija applikabbli għal xi reat li, fir-rigward tiegħu, il-persuna akkużata tinsab ħatja:***
>
> ***Iżda l-Qorti għandha tieqaf milli tapplika t-terminu minimu mandatorju ta' priġunerija jew l-esklużjoni tal-applikazzjoni tal-ordni ta' probation jew tas-sospensjoni ta' terminu ta' priġunerija fil-każ biss li tkun sodisfatta fuq bilanċ ta' probabbiltajiet li r-reat li dwaru l-persuna akkużata nstabet ħatja kien prinċipalment attribiwibbli għad-dipendenza tagħha fuq id-droga.***
>
> ***(8) Fl-għoti tas-sentenza fil-każijiet li għalihom japplikaw is-subartikoli (5), (6) u (7), il-Qorti tista' wkoll tordna li kull reat li dwaru l-persuna akkużata nstabet ħatja, minbarra reat li għalih il-persuna akkużata ingħatat sentenza ta' priġunerija mingħajr l-applikazzjoni tal-artikolu 28A tal-Kodiċi Kriminali,***

m'għandux jittieħed f'konsiderazzjoni għall-finijiet tal-ħruġ ta' ċertifikat tal-kondotta skont l-Ordinanza dwar iċ-Ċertifikati tal-Kondotta wara li jgħaddi perjodu li jkun minimu ta' sena u massimu ta' tliet snin mid-data tas-sentenza tal-Qorti sakemm il-ħati ma jsirx reċidiv.

Illi, mid-dokumenti ppreżentati mill-Bord tul il-perijodu ta' riabilitazzjoni li saret quddiemu, jirriżulta b'mod ċar illi l-appellant għandu storja pjuttost twila ta' abbuż ta' droga. Dan magħdud, madanakollu, jidher illi l-appellant finalment għaraf il-bżonn li jegħleb il-vizzju tat-tossikodipendenza u għamel passi konkreti sabiex jirrabilita ruħu mill-istess. Infatti, jirriżulta li huwa kkopera bis-sħiħ fil-programm ta' riabilitazzjoni u kien dejjem konsistenti fl-għoti tal-kampjuni tal-urina li kien obbligat li jipprovdi darba fil-ġimgħa, fejn skond dak irrapurtat dawn kienu kollha fin-negattiv għal kwalunkwe sustanza. Huwa segwa il-pjan ta' kura imfassla għalih u integra ruħu sew fis-soċjetà.

Illi, għalhekk fid-dawl tal-fatt illi l-Qorti issa assumiet il-funzjonijiet ta' Qorti dwar id-Droga u fid-dawl tal-konsiderazzjonijiet magħmula, tqies illi l-aggravju imressaq 'il quddiem mill-appellant marbut mal-piena erogata mill-Ewwel Qorti jistħoqqlu akkoljiment.

Għalhekk tenut kont ta' dan kollu, il-Qorti hija tal-fehma illi f'dan il-każ, għandu japplika l-Artikolu 8(7) tal-Kap. 537 tal-Liġijiet ta' Malta u l-*proviso* tal-istess sub-artikolu b'dan għalhekk illi la darba l-Qorti hija sodisfatta illi r-reati li dwarhom l-appellant ġie misjub ħati kienu prinċipalment attribwibbli għad-dipendenza tiegħu fuq id-droga, ser tieqaf milli tapplika t-terminu minimu mandatorju ta' priġunerija jew l-esklużjoni tas-sospensjoni tat-terminu ta' priġunerija, altrimenti applikabbli għar-reat odjern. Tqis ukoll illi fid-dawl tan-natura tal-imputazzjoni li dwarha l-appellant instab ħati, sentenza ta' priġunerija sospiża hija il-piena idoneja.

Għal dawn il-motivi l-Qorti taqta' u tiddeċiedi billi wara li rat l-artikolu 8(7) tal-Kapitolu 537 tal-Liġijiet ta' Malta, tilqa' l-appell interpost, tgħaddi għalhekk biex

tirriforma s-sentenza appellata billi tikkonfermaha fejn l-appellant ġie misjub ħati tal-akkuża lilu addebitata, iżda tvarja il-piena inflitta, u konsegwentement tgħaddi biex tikkundanna lill-appellant Ryan Mizzi għall-perijodu ta' sitt xhur (6) priġunerija, li bl-applikazzjoni tal-artikolu 28A tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta dan il-perijodu ta' priġunerija qed jiġi sospiż għal żmien sena (1) mil-lum. Tirrevoka wkoll dik il-parti tas-sentenza fejn l-appellant ġie ikkundannat għal ħlas tal-multa ta' €1000 u minflok tikkundannah iħallas multa ta' sitt mitt ewro (€600). Tikkonfermaha fejn l-appellant ġie ikkundannat iħallas l-ispejjeż peritali fit-termini ta'l-artikolu 533 tal-Liġijiet ta' Malta lir-Reġistratur tal-Qorti fl-ammont ta' €155.47 u fejn ġiet ordnata d-distruzzjoni tad-droga eżebita hekk kif indikat fis-sentenza appellata.

Il-Qorti qed twissi lil ħati bil-konsegwenzi skont il-liġi jekk huwa jikkometti reat ieħor matul il-perijodu operattiv ta' din is-sentenza.

Il-Qorti tordna wkoll illi dan ir-reat m'għandux jittieħed in konsiderazzjoni għall-finijiet tal-ħruġ ta' ċertifikat tal-kondotta skont l-Ordinanza dwar iċ-Ċertifikati tal-Kondotta u dan kif imfisser fis-subartikolu (8) ghal-artikolu 8 tal-Kapitolu 537 tal-Liġijiet ta' Malta.

Edwina Grima

Imħallef